

Heten 20 vagon felett

Országsszerte aratják az őszi árpát, de számos vidéken teljes erővel megkezdtek már a búza betakarítását is. Az állami gazdaságok kombájnosainak hagyományos versenyében eddig 26-an haladtak túl a tizenöt vagonnyi teljesítményt, közülük heten egyenként több mint húsz vagon gabonát adtak át gépük alól a szállítóbrigádoknak. A kombájnos verseny első helyezette Sereg Lajos, a Bajai Állami Gazdaság kombájnosja hétfő estig 2400 mázsa őszi árpát csépett ki SZK-4-es gépével, a második helyezett Kmetovics László, a Bajai Állami Gazdaság tábláin 2240, a kunfehértói Sipka Sándor pedig 2170 mázsát teljesített. De nyomukban jár Babinyecz József bajai kombájnos 2164 mázsás, továbbá Geregus András dánszentmiklósi kombájnos is 2139 mázsás teljesítményével. A gorzai és a kiskunhalasi állami gazdaság ugyancsak egy-egy kombájnossal szerepel a verseny élvonalában.

A magyar gyártmányú AC kombájnvezetők versenyében Gilik Tamás, a kalocsai állami gazdaság dolgozója 1429 mázsa árpát csépett ki eddig. A rendreartató gépek vetélkedésében Balogh János, az Izsáki Állami Gazdaság traktora vezető 152 holdas teljesítményével. (MTI)

Végzett technikusok a tsz-ekben

A felsőfokú mezőgazdasági technikumban végzett hallgatók már valamennyien elhelyezkedtek: a nyár végétől kezdve mindegyiküket várja a magukválasztotta gyakorlati munkakör. A felsőfokú mezőgazdasági technikumban fennállásuk óta most bocsátják ki a legtöbb növendéket: a 23 intézményben, 10 különböző szakon 1200 szaktechnikus végez. Egyharmaduk társadalmi ösztöndíjas volt: ők már ismerős termelőszövetkezetben vagy állami gazdaságban kezdik meg munkájukat.

Az 1200 új mezőgazdasági szaktechnikus közül mintegy 900-an termelőszövetkezetben kezdenek dolgozni. A többiek állami gazdaságban, gépjárató állományban, vagy más mezőgazdasági üzemben, vállalatnál helyezkedtek el. (MTI)

Testvéregyetemek baráti szerződése

Testvérlapunk a szegedi tudósok egyesszai útjáról

Mint már jelentettük, a kutatók tanulmányainak közlése az Acta Scientiarum Mathematicarum című világsszerte ismert szegedi matematikai folyóiratban már hagyományossá vált a szegedi és ogyesszai tudományos kollektívák munkájában. Szökefalvi Nagy Béla mostani ogyesszai látogatása lehetővé tette, hogy ezek a szép hagyományok a jövőben folytatódjanak és kibővíjenek. Beszámol ogyesszai testvérlapunk arról is, hogy Szökefalvi Nagy Béla akadémikus rendkívül nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott az ogyesszai Tudósok Házában. Ezen az előadáson kívül Szökefalvi professzor több tudományos megbeszélést folytatott.

A két szegedi professzor látogatásának jelentőségéről terjedelmes cikkben számol be ogyesszai testvérlapunk, a Znamja Kommunizma. A cikk a többi között megállapítja, hogy a szegedi tudományos küldöttség útjának jelentősége korántsem merül ki a szerződés megkötésében. A két nagy matematikai iskola — írja a cikk —, melynek feje Szegeden Szökefalvi Nagy Béla akadémikus, Ogyesszában pedig M. G. Krein professzor, az U. SZ. SZ. K. Tudományos Akadémiajának levelező tagja, már mintegy 20 éve szoros tudományos kapcsolatban áll egymással. A két matematikai iskolára jellemző a tudományos érdeklődés hasonlósága és egymás eredményeinek alkotó alkalmazása. A baráti levelezés, a tudományos dolgozatok cseréje, kölcsönös meghívások előadások tartására és a tudományos konferenciákon való részvétel, továbbá ogyesszai

Kombájnok, gépek, emberek

Kedd estig 6500—7000 mázsa búzát arattak a Felszabadulás Tsz-ben
Két nap alatt három vagon gabonát szállítottak a szegedi malmokba

A sándorfalvi homokról hétfőn három kombájnt áthajtott a szegedi Felszabadulás Tsz. búzaföldjére. Így a nyolc kombájnos valóságos „offenzívát” indított a búzatermés betakarítására. Aki délelőtt látta, hol dolgoznak a gépek, délután hiába kereste ott. Csak szalmacsomókat talált. A kombájnosok már a Nagyfeketén falnak a vöröses színű olasz búzát. Igazi nagyüzemi aratás van a szegedi Felszabadulás Tsz-ben. A kombájnosok fáradhatatlanul és szaporán dolgoznak.

Mennyit arathattak? — kérdezősködtem. A tábla, aminek hétfőn reggel neki fogtak, 98 hold. De azzal aligha érik meg egész nap. Kedd estig meg lesz a 300

hold — mondta Lele András, a tsz 1-es számú üzemegységének vezetője. Középkorú, eleven gazda Lele András bácsi, aki mezőgazdasági technikumban és a közös gazdaság gyakorlatában nőtt fel a nagyüzemhez. Biztonsággal, körültekintéssel irányítja a betakarítás sokféle munkáját. Mutatja a napi munkaszervezési programot: nyolc kombájnt arat, tíz vontató hordja a gabonát, néhány erőgép kukoricát kapál és borsót fejt, kilenc lófogat dolgozik, nyolcvan kilencven ember arat, gabonát tisztít; szóval vezérli, eteti a gépeket.

A mázsaházánál Gera József pontosan tudja, mennyit arattak. Reggeltől késő

estig méri a kocsikat és jegyzi a mázsákat. Vasárnap négy kombájnt 1500 mázsát aratott, hétfőn a nyolc gép közel 2 ezer mázsát takarított be. Kedd estig mintegy 6500—7000 mázsa búza érkezett a mázsaházhoz.

Hétfőn és kedden három vagon búzát adtak át az államnak. A következő napokon 4-5 vagonnal is szállítanak naponta a szegedi malmokhoz. Két cséplőgép éjjel-nappal tisztítja a kombájnos által aratott gabonát. Teljes erőbedobással vágják, tisztítják és szállítják a búzát a Felszabadulás Tsz. gazdaságai. Számításuk szerint csütörtökre befejezik az 510 hold búza aratását, ha az eső nem szól közbe.

Kezdődik az árvízkárok helyreállítása

Eddig 15 millió a lakosság segítsége

Hatezer családot lakoltatott ki a víz

A segélyek elosztása nyilvános

A Magyar Vöröskereszt több más tömegszervezettel együtt alkotja azt a társadalmi bizottságot, amely összefűjti és országosan szétosztja — a károk és a begyűjtött összeg arányában — a megyék között a dolgozók áldozatváltásából származó segélyeket és gyorssegélyeket. Természetesen mind a segély, mind a gyorssegély ingyenes, megfizetni nem kell.

A gyorssegély — mint neve is mutatja — azonnali pénzügyi támogatást jelent, bizonyos összegig, a tönkremenet ingóságok: bútor, élelmiszerkészlet, állatállomány, háztáji vetemények pótlására. A segélyt az összedől vagy nagyon megrongálódott lakóházak helyreállítására, újjáépítésére folyósítják. Az így keletkezett károkra a begyűjtött összeg arányában utalnak majd ki segélyt.

Hogyan kell segélyt, gyorssegélyt kérni?

A károsult személynek írásbeli kérelmét falun a községi, városban a kerületi tanácshoz kell benyújtania. Ebben felsorolja, mi pusztult el az árvíz folyamán, és annak hozzávetőlegesen mi az értéke. A tanácsok a velük együttműködő bizottságokkal összegyűjtik és felülvizsgálják a kérelmeket. Meghatározzák a segélyezésre szorulókat sorrendjét és a segélyösszeget, majd megkezdik a kifizetést. A kárösszeget kívül figyelembe veszik a család tagjainak életkorát, a gyermekek és a keresők számát is.

A kár helyreállításához vagy az újjáépítéshez szükséges összeg hiányzó részére hitelt is igényelhet az Országos Takarékpénztártól a károsult. A hitel olyan kölcsön, amit törlesztéssel kell visszafizetni.

Mennyi hitelt kapható?

Az egyéni tulajdonban lévő, megrongálódott vagy teljesen tönkrement lakóházakra és a hozzátartozó gazdasági épületekre a tulajdonos annyi hitelt kérhet, amennyi a helyreállításához vagy az újjáépítéséhez szükséges.

Mennyi idő alatt kell törleszteni az így felvett hitelt?

Ha helyreállításához igényelték az összeget, akkor tizenöt éven belül, ha teljes újjáépítéshez, akkor huszonegy éven belül kell visszafizetni. A hitel mindkét esetben teljesen kamatmentes.

Hogyan kell hitelt kérni?

A károsultaknak tanácsos minél előbb felkeresni a lakóhelyükhöz legközelebb eső — falun a járási, városban a kerületi — takarékpénztárat, ahol személyesen tájékozódhatnak a további teendőkről.

Az Állami Biztosító a termelőszövetkezetekben kezelt minden anyagi kár — épületek, jószág, termékek — értékének a felét a szövetkezetnek megtéríti. A biztosító becsei már megkezdte az összeírás munkálatait.

Okosan élni

A megváltozott körülmények egészen átförmálják az embereket. Ezt szűrtem le tanulságként azok után, amiket a konzervgyári vasárnapi „árvízes műszakban” résztvevőktől hallottam. Amikor néhány héttel ezelőtt az előző szezon hajrás napjairól beszélgettünk, voltak akik a pihenőnap jogát emlegetve, hallani sem akartak az idei vasárnapi termelőmunkáról. S lám, az elmúlt vasárnapon egymillió forintértékű konzervet gyártottak. Egy héttel korábban pedig vasárnapi munkájuk túlóradíját, 70 ezer forintot az árvízkárok helyreállítására ajánlották fel.

Amikor e nemes cselekedetek mozgatórugói iránt érdeklődtem, a korábban jogot emlegetők közül is nagyon sokan a kötelességről beszéltek. Néhányan mintha e kötelesség teljesítésének fontosságáról akartak volna meggyőzni, sorakoztatták indokaikat, érveiket: a bajba jutottakon segíteni emberi kötelesség, így kívánja ezt a munkásbecsület. Ki segítsen, ha nem mi, amikor a kedvezőtlen időjárás miatt össztorlódtak a zöldség- és gyümölcsfélék feldolgozása. Érveiket, kéréseiket, s erre tettükkel adott válaszukat a megváltozott körülmények szűlték. Az a felismerés, hogy közös ügyről van szó, s az okosan, szorgalmas kézzel végzett munka terméseink, alkotásaink védelmében, a pusztítás helyreállításában is közös.

Mindenki egyformán segít? — kérdezhetné bárki. Nem. Voltak, akik legjobban akartuk mellett sem vehettük részt a vasárnapi munkában. Többektől nem is vártuk ezt, hiszen jól tudták, hogy rájuk odahaza vár az egész heti munka után a családi gondok, problémák megoldásának vasárnapi műszakja. Viszont most is akadtak olyanok, akik hallani sem akartak vasárnapi munkáról. „A sima órabértől a mi raktárunkban nem lesz több konzerv.” Nem maradtak fölényben ezzel a véleményével. A többség nem hagyta szó nélkül ezt az évtizedekkel ezelőtt még burjánzó szemléletmódot. Voltak, akik még ezután is erősködtek, hogy ők okosan élnek, mert hosszú életre vágnak, s kinek mi köze hozzá, dolgoznak-e vasárnap, ha nem muszáj.

Egyik-másik szemléletben, vagy ahogy többen nevezték — szókimondásban — sincs semmi különös, ha a többségből kihúzó álláspontja általában szembetűnő is. Ennek ellenére különösen látszik, mert megszoktuk, hogy a múlt évekkel szüntelenül változik, fejlődik körülöttünk minden, gyorsabban, s erőteljesebben mint népünk történetében bármikor. S ez érezteti hatását az emberek gondolkodás- és életmódjában. E fejlődés éppen az utóbbi években a szegedi üzemekben is új módi munkásműködés szülte fegyverrel, sa-

játos új vonásokkal, a szocialistabrigád-címért küzdők önkéntes serege teremtetett munkamórállal gazdagodott. Az új társadalom jegyeit hordozó munkásoklektívák egységes állásfoglalása mellett sérti fülünket az árvízvízszakból, a vasárnapi munkából kihúzó hangja, véleménye.

Szóvá tesszük a fülünket és érzéseinket sértő hangot. Mindenekelőtt a konzervgyár esetében is a vasárnapi munka teremtette 1 millió forint értékű készletet és az árvízvízszakok juttatott 70 ezer forint túlóradíjat látjuk. Ezek nemcsak egyszerűen a külső változások számokkal mérhető jelei, hanem a legbensőbb, az emberek gondolkodásában, magatartásában végbenő fejlődés ékes bizonyítékai. Az új, a ténylegesen szocialista munkaerő kölcsönös szolidaritásai, amelyeknek kontrolljává az igazi munkáslelkismeret vált. Arról beszélnek e számok, hogy üzemünkben, s köztük a konzervgyárban is érik a vetés, amit formálódó új világunk hintett el az emberek lelkében.

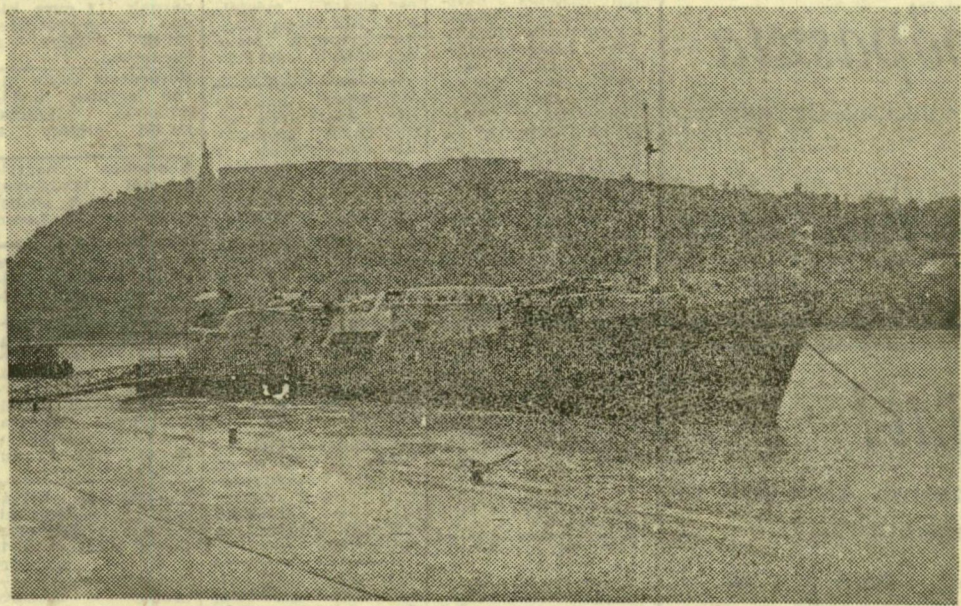
Mint ahogy a legjobb talajban is akad kikeletlen mag, vagy senyvedő hajtás, a társadalmi életben is kerül a fejlődésben elmaradt, vagy megrekedt emberi gondolkodás. Felszínesen nézve csak a szavak és a tettek különbözőségéről van szó, de a lényeg mélyebben gyökerezik: a kettős tudatban, a kettős szemléletben. Az emberek legtöbbje ma már nemcsak büszke azokra az új vonásokra, amelyekkel az új korszak „szerel fel” bennünket. Úgy érezzük ezekkel nemesebben, szebben élünk.

Bátran szembeszállhatunk az új vonásokra apellálva, s vitázhathatunk mindazzal, ami előszóval, tettel vagy bármilyen módon is visszahúzó. Mi mindannyian ma még két világ mezsgyéjén haladunk, ha a többség tetteit, munkáját az új, a ténylegesen szocialista törekvés határozza meg. Eből fakad nemcsak a kollektívák, hanem az egyes ember ellentmondásossága is. Ma, holnap, és még sokáig számolnunk kell az al, hogy összetettség van az emberekben. Fejlődésüket azzal segíthetjük, hogy erősítjük bennük a pozitív vonásokat, nyesegetjük a rossz tulajdonságokat.

Nem gyors, nem egyszerű folyamat ez. Aprólékosan épül fel az emberekben, évek alatt érik tudatossá és a magasabb fokú munkamorál és nem égi malasztokra, hanem a kommunizmus, az öntudatosabb dolgozók helyes, türelmes, meggyőző munkájának eredményeként. A türelmes munka azonban nem jelenti és nem is jelentheti azt, hogy szó nélkül, esetleg neheztelő szó nélkül hagyjuk a kibúvók véleményét, magatartását.

A közösségben élő ember általában a legjobb szándékkal, hittel és lelkesedéssel cselekszik, de bármilyen apró is ez a cselekvés, a többi kicsiny emberi cselekvésekkel össze kell dobbannia. S az, hogy a cselekedeteit értékelő vélemények közül melyikre hallgasson, döntő dolog. Mint ahogy az igazi művész, a munkásember sem az igénytelenek az elmaradottak tetszését vádászta, hanem azokat keresi, akik a társadalmi tudat legmagasabb fokán állnak. A vasárnapi műszakban dolgozók, az árvízkárok helyreállítását segítők sem azt nézik, hogyan vélekednek munkájukról elmaradott társaik, hanem hogy tettük milyen hasznos a közösség szempontjából. Az ő munkájuk, véleményük a társadalmi élet erkölcsi normáit fejezi ki. Ez az igazi értelemben vett okos élet. S ha ilyen tettekre szólítanak fel másokat is, akkor az osztálykerölcs nevében szólnak.

NAGY PÁL

Szerda, 1965. július 14.

DEL-MAGYARORSZAG 3